

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความเข้าใจสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียด การรับรู้ความต้องการด้านจิตวิญญาณ
กับการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลมุสลิมในการดูแลด้านจิตวิญญาณผู้ป่วยมุสลิมที่ใส่
เครื่องช่วยหายใจ

ผู้เขียน นางสาวจิตสิริ ปรีชวาณิชย์

สาขาวิชา พยาบาลศาสตร์ (การพยาบาลผู้ใหญ่)

ปีการศึกษา 2548

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
ความเข้าใจสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียด การรับรู้ความต้องการด้านจิตวิญญาณ การมีส่วนร่วม
ของผู้ดูแลมุสลิมในการดูแลด้านจิตวิญญาณผู้ป่วยมุสลิมที่ใส่เครื่องช่วยหายใจ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ดูแล
มุสลิมซึ่งดูแลผู้ป่วยมุสลิมที่ใส่เครื่องช่วยหายใจในโรงพยาบาลศูนย์ยะลา โรงพยาบาลศูนย์หาดใหญ่
โรงพยาบาลปัตตานี โรงพยาบาลนราธิวาสราชนครินทร์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนมีนาคม ถึง
เดือนมิถุนายน พ.ศ 2548 จำนวน 88 ราย เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ หากความเที่ยงของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา
ของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์ความเข้าใจ
สถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียดของผู้ดูแลมุสลิม การรับรู้ของผู้ดูแลมุสลิมต่อความต้องการด้านจิต
วิญญาณผู้ป่วยมุสลิมที่ใส่เครื่องช่วยหายใจ และการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลมุสลิมในการดูแลด้านจิต
วิญญาณผู้ป่วยมุสลิมที่ใส่เครื่องช่วยหายใจ เท่ากับ 0.70, 0.86 และ 0.79 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้
สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1) ค่าเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียดของผู้ดูแลมุสลิม
โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความเข้าใจสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียดด้านจิตใจมากที่สุด
รองลงมาคือ สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ด้านร่างกาย ตามลำดับ

2) ค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้ของผู้ดูแลมุสลิมต่อความต้องการด้านจิตวิญญาณผู้ป่วย
มุสลิมที่ใส่เครื่องช่วยหายใจโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีการรับรู้ต่อความต้องการด้านจิตวิญญาณมากที่สุด
รองลงมาคือ ด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น สิ่งอื่น สิ่งนอกเหนือตนเอง และด้านความต้องการการ
มีความหมายและจุดมุ่งหมายในชีวิต ตามลำดับ

3) ค่าเฉลี่ยของคะแนนการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลมุสลิมในการดูแลด้านจิตวิญญาณผู้ป่วยมุสลิมที่ใส่เครื่องช่วยหายใจโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีส่วนร่วมด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น สิ่งอื่นที่นอกเหนือตนเองมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการมีความหวัง และด้านความต้องการการมีความหมายและจุดมุ่งหมายในชีวิต ตามลำดับ

4) ความเข้าใจสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียดของผู้ดูแลมุสลิมไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลมุสลิมในการดูแลด้านจิตวิญญาณผู้ป่วยมุสลิมที่ใส่เครื่องช่วยหายใจ ($p > .05$) แต่การรับรู้ของผู้ดูแลมุสลิมต่อความต้องการด้านจิตวิญญาณผู้ป่วยมุสลิมที่ใส่เครื่องช่วยหายใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลมุสลิมในการดูแลด้านจิตวิญญาณผู้ป่วยมุสลิมที่ใส่เครื่องช่วยหายใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .47, p < .01$)

ผลของการศึกษาครั้งนี้ใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลมุสลิมในการดูแลด้านจิตวิญญาณผู้ป่วยมุสลิมที่ใส่เครื่องช่วยหายใจ ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการด้านจิตวิญญาณตามแนวทางและหลักการของศาสนาอิสลาม

Thesis Title Understanding of Stressful Situation, Perception of Spiritual Needs and
Participation in Spiritual Care by Muslim Caregivers of Muslim Patients on
Mechanical Ventilation
Author Miss Jitsiri Preyawanich
Major Program Nursing Science (Adult Nursing)
Academic Year 2005

ABSTRACT

The purposes of this descriptive correlation study were to examine the relationships between understanding of stressful situation, perception of spiritual needs and participation in spiritual care by Muslim caregivers of Muslim patients on mechanical ventilation. The subjects were 88 caregivers of Muslim patients on mechanical ventilation in Yala, Hat Yai, Pattani, and Narativas Hospitals during March-June 2005. A purposive sampling method was adopted to recruit the subjects. The research instruments were questionnaires, administered by interview, on understanding of stressful situation by Muslim caregivers, perception of spiritual needs of Muslim patients on mechanical ventilation, and caregivers' participation in spiritual care of Muslim patients on mechanical ventilation. Cronbach's alpha of reliability coefficients of understanding of stressful situation by Muslim caregivers, caregivers' perception of spiritual needs of Muslim patients on mechanical ventilation and caregivers' participation in spiritual care of Muslim patients on mechanical ventilation questionnaires were 0.70, 0.86 and 0.79 respectively. Data analysis was performed using percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product moment correlation coefficient.

The results were as follows:

1. The mean score of understanding of stressful situation by Muslim caregivers was at a moderate level. The highest score for understanding of stressful situation was that for the psychological aspect, followed by environmental and physical aspects respectively.
2. The mean score of perception of spiritual need of Muslim patients on mechanical ventilation was at a high level. The highest score for perception of spiritual needs of Muslim patients

on mechanical ventilation was that for the need for hope, followed by the need for relationships with others and/or a supreme other and the need for meaningful and purposive life aspects respectively.

3. The mean score of caregivers' participation in spiritual care of Muslim patients on mechanical ventilation was at a high level. The highest caregivers' participation in spiritual care of Muslim patients on mechanical ventilation was that for the need for relationships with others and/or a supreme other, followed by the need for hope and the need for meaningful and purposive in life aspects respectively.

4. There was no significant relationship between caregivers' understanding of the stressful situation and their participation in spiritual care of Muslim patients on mechanical ventilation ($p > .05$), but there was a significant relationship between caregivers' perception of the spiritual needs and their participation in spiritual care of Muslim patients on mechanical ventilation ($r = .47, p < .01$).

The results of this study can be used to support Muslim caregivers' participation in spiritual care of Muslim patients on mechanical ventilation in accordance with Islamic perspectives.